

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i gyfarfod Cabinet Cyngor Gwynedd

Dyddiad:	Gorffennaf 16 2019
Teitl yr Eitem:	Adroddiad Perfformiad yr Aelod Cabinet Priffyrdd a Bwrdeistrefol ac Ymgynghoriaeth Gwynedd
Pwrpas:	Derbyn a nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad
Aelod Cabinet:	Y Cynghorydd Catrin Wager
Swyddog Cyswllt:	Dilwyn Williams, Prif Weithredwr

1. CYFLWYNIAD

- 1.1. Pwrpas yr adroddiad yma yw diweddarau fy nghyd aelodau ar yr hyn sydd wedi digwydd yn y meysydd yr wyf yn gyfrifol amdanynt fel yr Aelod Cabinet Priffyrdd a Bwrdeistrefol ac Ymgynghoriaeth Gwynedd. Bydd hyn yn cynnwys amlinellu'r lle mae'r mesurau perfformiad arni; a'r diweddaraf o ran cynlluniau arbedion a thoriadau.
- 1.2. Byddwn yn eich atgoffa fod yr holl faterion eisoes wedi bod yn destun trafodaeth ac wedi eu craffu mewn cyfarfodydd o'r Timau Rheoli oedd hefyd yn cynnwys cynrychiolwyr o'r Pwyllgorau Craffu perthnasol.
- 1.3. Ar y cyfan, rwy'n fodlon gyda pherfformiad y mesurau yr wyf yn gyfrifol amdanynt.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

2.1 Derbyn a nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad.

3. Y RHESWM DROS YR ANGEN AM BENDERFYNIAD

3.1. Er mwyn sicrhau rheoli perfformiad effeithiol.

4. PERFFORMIAD

Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol

- 4.1 Mae cynnal amgylchedd lleol o safon uchel ac edrychiad strydoedd a mannau cyhoeddus yn bwysig i drigolion Gwynedd. Gwaith yr uned **Gwasanaethau Stryd** yw cadw ein strydoedd yn lan a thaclus a cheir nifer o fesurau sy'n edrych ar ba mor dda y maent yn gwneud hyn. Mae perfformiad y **Mesur o Lendid ac Edrychiad Strydoedd (Mesur STS/005a)** hyd yma eleni yn 79% gan ddangos gwelliant ar berfformiad diwedd blwyddyn 2018/19 (74.1%). Mae'r mesurydd PAM/010 yn mesur y canran o strydoedd sydd â safon B, B+ ac A allan o'r un sampl. Fel y gwelir mae ein sgôr yn 95.1% hyd yma eleni sydd yn ostyngiad ar y ffigur o 98.5% a adroddwyd ar gyfer 2018/19. Gan fod y ddau fesur hyn mor debyg, nid yw'n gwneud synnwyr adrodd ar y ddau a gan fod mesur PAM/010 yn mesur faint o'r strydoedd sy'n lân, dyma'r un y bydd yr Adran yn adrodd arni yn y dyfodol.
- 4.2 PAM/011 canran tipio anghyfreithlon a gliriwyd o fewn 5 diwrnod. Yn flaenorol roeddem yn mesur ein perfformiad ar sail os oeddem wedi cwblhau'r gwaith o fewn 5 diwrnod gwaith o dderbyn y cais. Erbyn hyn mae'r mesur wedi newid a be sydd yn ofynnol adrodd arno bellach ydyw'r cyfartaledd amser sydd wedi ei gymerwyd i **glirio'r eitemau o dderbyn gwybodaeth amdano**. Yn unol adroddir hyn yn erbyn y diffiniad newydd cyfeirnod (**PAM/035**) ac mae ein perfformiad yn dod allan ar gyfer y cyfnod cyfredol yma yn 1.76 diwrnod sef yr un nifer o ddyddiau a 2018/19.
- 4.3 Mae'r **Gwasanaeth Gwastraff ac Ailgylchu** yn gyfrifol am ymdrin â gwastraff mewn modd cynaliadwy. Rwy'n fodlon gyda pherfformiad y mwyafrif o'r mesurau ar gyfer y gwasanaeth hwn ond byddwn yn tynnu eich sylw at y pwyntiau canlynol.
- 4.4 Nodir bod y lefelau **Canran y gwastraff trefol a gesglir gan yr Awdurdod Lleol ac a gaiff ei baratoi ar gyfer ei aildefnyddio, ailgylchu neu gompostio (Mesur WMT/009)** wedi aros yn sefydlog o 63.3% yn 2018/19 i 63% yn y cyfnod o Ebrill i Fai 2019/20. Mae'r perfformiad presennol yn cynrychioli cynnydd sylweddol a'i gymharu â 55.25% yn 2014/15, 58.70% yn 2015/16 a 62.34% yn 2016/17 a 60.01% yn 2017/18. Ar hyn o bryd mae rhaid i gynghorau Cymru ailgylchu neu gompostio 58% o'r holl wastraff sy'n cael ei gasglu o'n cartrefi. Bydd targed nesaf yn 64% erbyn Mawrth 2020. Bellach mae rhaid i Gyngor Gwynedd annog llawer mwy ohonom i ailgylchu a chompostio ein gwastraff neu fel arall, gallai Cyngor Gwynedd gychwyn derbyn dirwyon ariannol sylweddol iawn.
- 4.5 Mae perfformiad y mesur **Canran y gwastraff trefol a anfonir i dirlenwi (WMT 004)** yn is eleni yn y cyfnod o Ebrill i Mai, sef 19% o'i gymharu â 38% ar gyfer flwyddyn 2018/19. Gellir priodoli'r gwelliant hwn i'r ffaith fod mwy o wastraff bwrdeistrefol wedi ei drin drwy drefn llosgi ac o ganlyniad ddim wedi'i anfon i dirlenwi.

4.6 Nodwyd fod perfformiad Mesur THS/009 sef y **nifer o ddyddiau a gymerwyd ar gyfartaledd yn ystod y flwyddyn i atgyweirio holl ddiffygion ar lampau stryd** yn 2.6 diwrnod hyd yma ar gyfer 2019/20 sy'n welliant o'i gymharu â 2.77 diwrnod ar gyfer blwyddyn 2017/18 ond ychydig yn is na pherfformiad 2018/19 o 2.5 diwrnod. Noder mai perfformiad yr Uned yn unig yw hwn ac nid y gwir ffigwr ar gyfer bobl Gwynedd gan nad yw'r lampau lle mae Cyngor Gwynedd yn gofyn i Scottish Power eu hatgyweirio wedi'u cynnwys yn hyn. Rwyf wedi gofyn i'r Adran adolygu hyn ac adrodd ar y gwir ffigwr a byddaf yn ei gynnwys yn fy adroddiad perfformiad nesaf.

5. DIWEDDARIAD AR BROSIECTAU

- 5.1** Nodir yn yr adroddiad diwethaf bod rhaglen sylweddol ar waith ar gyfer **newid ein goleuadau stryd ac arwyddion i dechnoleg LED**. Yn ystod 2015/16 newidiwyd 1,709 o unedau golau stryd ac arwyddion i LED gyda 3,418 ychwanegol yn cael ei newid yn 2016/17, 3,472 yn 2017/18 a 1,680 yn 2018/19. Nodwyd bod y rhaglen newydd 3 blynedd i newid gweddill y 7,778 o oleuadau yn weithredol. Yn sgil y newidiadau yma rhagwelir y byddwn yn lleihau costau ynni, lleihau allyriadau carbon ac atal llygredd goleuo. Noder bod 700 o lampau eisoes wedi newid yn ystod dau fis cyntaf 2019/20.
- 5.2** Nodwyd bod cynllun ar waith i gyflwyno **newidiadau i'r drefn o gasglu gwastraff** er mwyn sicrhau gwelliannau ac arbedion. Nodir bod y cyfnod o ymgynghori â'r gweithlu wedi gorffen ac mae'r gwaith o ymgysylltu â'r preswylwyr yr effeithir arnynt yn digwydd ar hyn o bryd, gyda phecynnau gwybodaeth yn cael eu hanfon i breswylwyr wythnos 17 Mehefin 2019 a llythyrau i fasnachwyr wythnos 21 Gorffennaf 2019. Nodwyd y byddai'r newid yn weithredol yn ardal Dwyfor ar Orffennaf 1af.
- 5.3** Nodwyd bod Cynllun i **Adolygu Rheolaeth Fflyd y Cyngor** i bwrpas sicrhau Arbedion ar waith ar hyn o bryd. Fel rhan o'r Cynllun, mae'r Adran wedi bod yn ymchwilio os oes budd i gael cerbydau trydan ac rwyf wedi gofyn i'r Adran bod yn fwy uchelgeisiol wrth arbrofi gyda cherbydau trydan. Byddaf yn adrodd ar gynnydd y cynllun hwn yn fy adroddiad perfformiad nesaf.
- 5.4** Mae Cynllun ar waith i foderneiddio'r **Gwasanaeth Teledu Cylch Cyfyng** y Sir o system analog i system ddigidol. Mae'r Cynllun yma ar drac i fod yn weithredol ym mis Hydref. Nodwyd bod trafodaethau yn parhau gyda'r Cyngor Dinas a Thref er sefydlu cytundebau gweithredol newydd.
- 5.5** Nodwyd bod yr Adran ar hyn o bryd yn gweithredu ar argymhellion yn deillio o Ymchwiliad gan y Pwyllgor Craffu Cymunedau i ddisgwyliadau, gofynion, adnoddau a pherfformiad y **Gwasanaeth Gorfodaeth Stryd**. Rwyf wedi gofyn i'r Adran cwrdd gyda mi a'r Uwch Swyddogion er mwyn gosod cyfeiriad a bod yn fwy eglur o ran ble rydym yn mynd gyda'r cynllun hwn a hefyd i drafod dyheadau cymunedol ehangach ym maes glanweithdra strydoedd a'r amgylchedd lleol.

6. Adran Ymgynghoriaeth Gwynedd

- 6.1** Ar gyfer yr Adran yma mae un prif fesur wedi ei adnabod sef **Elw yn erbyn targed**. Nodir fod y sefyllfa yn gymharol gadarnhaol ar hyn o bryd gyda'r tafluniad y sefyllfa NET ddiweddaraf ar gyfer Ebrill i Fehefin 2019/20 yn dangos diffyg elw o **£28,710**. Wrth edrych yn ôl ar batrymau hanesyddol, oherwydd natur gwaith cleient, mae'r ffigwr hwn yn aml yn is yn y Chwarter cyntaf, felly ar hyn o bryd dydw i ddim yn pryderu am hyn.
- 6.2** Mae'r **Uned Rheolaeth Adeiladu** yn gyfrifol am sicrhau bod gwaith adeiladu yn cwrdd â'r safonau adeiladu. Mae'r Uned wedi datblygu cyfres o fesurau sy'n mesur eu perfformiad (gweler tabl ynghlwm). Dengys y wybodaeth ar gyfer **bodlonrwydd y cwsmer** (Mesur BC-02) ar gyfer Chwarter 1 2019/20 yn sgôr bodlonrwydd o 9.75 allan o 10, sy'n gyson hefo perfformiad 2018/19 o 9.6 allan o 10. Mae gwaith yn mynd ymlaen i sefydlu'r rheswm am unrhyw anfodlonrwydd.
- 6.3** Nodir bod yr amser o **dderbyn hysbysiad o strwythur peryglus i fod wedi ei diogelu** yn 1 diwrnod. Mae hyn yn gyson gyda pherfformiad 2017/18 a 2018/19.

7. DIWEDDARIAD AR BROSIECTAU

- 7.1** Nodwyd bod y prosiect i **arolygu a chofnodi cyflwr asedau'r Sir** yn parhau. Yn 2018/19 nodwyd bod blaenoriaeth ar gofnodi cyflwr asedau arfordirol. Nodwyd bod y rhaglen waith ar gyfer 2019/20 yn canolbwyntio ar sgorio ein hasedau draenio tir. Nodwyd bod yr asedau draenio tir yn cael eu harchwilio yn rheolaidd ond bydd newid i'r system sgorio eleni er mwyn cydymffurfio a'r drefn genedlaethol. Noder y bydd hyn yn rhoi darlun cynhwysfawr i ni o gyflwr ein hasedau a pha mor fregus neu beidio ydynt.
- 7.2** Nodwyd bod y **Gwasanaeth Dwr ac Amgylchedd** yn denu arian grant er mwyn ymgymryd ag astudiaethau neu waith dylunio i ostwng y risg sy'n bodoli yn ardaloedd Gwynedd. Mae'r rhain i gyd yn gymunedau sydd un ai wedi dioddef yn hanesyddol neu lle mae tystiolaeth gref fod newid hinsawdd yn debygol o gynyddu risg yn y dyfodol. Nodwyd bod gwaith yn mynd ymlaen ar 6 Cynllun ar hyd o bryd ond bod materion cyllidol yn achosi pryder gyda Prom Gogleddol Abermaw a phryderon am gynllun Bae Hirael. Nodwyd bod cynllun sylweddol ar waith yng nghanol pentref Llanberis i ostwng risg llifogydd. Braf yw cael adrodd bod y Gwasanaeth wedi llwyddo i ddenu grantiau ar gyfer cynlluniau yn Nalgylch Ogwen a Phwllheli. Byddaf yn adrodd cynnydd ar y cynlluniau hyn yn fy adroddiad nesaf.

8. SEFYLLFA ARIANNOL / ARBEDION

8.1 Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol

8.1.1 Cynlluniau Blynyddoedd Blaenorol

Mae'r cynlluniau arbedion effeithlonrwydd hyd at ac yn cynnwys 2018/19 wedi eu gwireddu yn llawn heblaw am £33,000 o gynllun **Cau 50 allan o 73 o doiledau cyhoeddus y Sir** sydd yn llithro, gyda'r Gwasanaeth yn edrych ar gynllun amgen i

wireddu gweddill yr arbedion drwy ail-strwythuro a hefyd arbedion uwch yn deillio o'r cynllun Teledu Cylch Cyfyng i'w ddefnyddio i gyfarch y gwahaniaeth.

8.1.2 Cynlluniau Arbedion 2019/20

Mae 8 o'r cynlluniau arbedion 2019/20 un ai wedi eu gwireddu neu ar drac i'w gwireddu'n amserol cyn diwedd y flwyddyn ariannol. Nodwyd bod pryder ynghylch y **cynllun i gynyddu incwm gorfodaeth stryd drwy ddirwyo mwy o unigolion sy'n gollwng sbwriel** ac fel rwyf eisoes wedi nodi, bydd yr Adran yn rhoi sylw i'r cynllun yma fel mater o flaenoriaeth.

8.1.3 Cynlluniau Arbedion 2020/21 ymlaen

Mae'r Adran wedi amlygu 3 cynllun sydd â risg o gyflawni. Gyda'r Cynllun **Trosglwyddo Meysydd Chwarae i eraill**, nodwyd bod rhai risgiau i gyflawni, gyda'r Cynllun yn llithro neu'n fethu. **Gyda'r Cynllun i Rhesymoli Gweithdai Fflyd o 3 i 2 yn y Sir**, nodwyd bod risgiau sylweddol i gyflawni'n llawn neu'n rhannol. Byddaf yn adrodd cynnydd ar y cynlluniau hyn yn fy adroddiad nesaf.

8.2 Adran Ymgynghoriaeth Gwynedd

8.2.1 Cynlluniau Blynyddoedd Blaenorol

Mae Adran Ymgynghoriaeth Gwynedd wedi gwireddu'r oll gynlluniau effeithlonrwydd a thoriadau hyd at ac yn cynnwys 2018/19.

8.2.2 Cynlluniau Arbedion 2019/20

Mae dau gynllun arbedion 2019/20 eisoes wedi eu gwireddu ac mae gweddill ar drac i gyflawni'n amserol cyn diwedd y flwyddyn ariannol.

9. CAMAU NESAF AC AMSERLEN

9.1 Dim i'w nodi.

10. UNRHYW YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWDYD CYN ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

10.1 Barn y Swyddogion Statudol:

i. Y Swyddog Monitro:

Dim sylwdadau i'w hychwaengu ynglyn a phriodoldeb

ii. Y Swyddog Cyllid Statudol:

Mae'r adroddiad yn nodi sefyllfa'r Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol o ran gwireddu'r cynlluniau arbedion, gydag wyth o'r cynlluniau ar gyfer 2019/20 eisoes wedi'u gwireddu neu ar drac i wireddu'n amserol, tra mae risg ynghlwm â'r cynlluniau eraill wedi'i nodi yn rhan 8 o'r adroddiad.

Mae'n galonogol gweld yn rhan 8.2 bod Ymgynghoriaeth Gwynedd unai wedi gwireddu neu ar drac i wireddu'r cynlluniau arbedion ar gyfer 2019-20.

Bydd Swyddogion Cyllid yn cynorthwyo'r Aelod Cabinet cyfrifol i fonitro'r cynnydd yn erbyn y cynlluniau yma, a byddwn mewn lle i adrodd ymhellach ar y cynnydd yn dilyn yr adolygiad cyllidol nesaf.

Nodaf fod perfformiad Ailgylchu'r Sir yn sefydlog sydd yn rhan 4.4 or adroddiad, ond fod angen sicrhau bod y Cyngor yn cyrraedd y nod o 64% erbyn 2020 er mwyn osgoi unrhyw gosb ariannol allasai fod yn sylweddol.

10.2 Barn yr Aelod Lleol:

10.2.1 Ddim yn fater lleol.

10.3 Canlyniad Unrhyw Ymgynghoriad:

10.3.1 Dim i'w nodi.

Atodiadau

Atodiad 1 – Mesurau Perfformiad Priffyrdd & Bwrdeistrefol ac Ymgynghoriaeth Gwynedd